

Луньова В.А. Стратегії інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств: Монографія. Харків: ТОВ «Смугаста типографія», 2016. 255с.

**Пилипець С.І. здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна**

Засади формування організаційно-економічного механізму розвитку сільських територій

Сучасний стан розвитку сільських територій України зумовлює необхідність застосування системи заходів спрямованих на формування ефективного механізму їх функціонування. Сільське господарство України, незважаючи на війну та зниження обсягів виробництва, навряд втратить статусу локомотиву національної економіки. Крім того, блокування експорту показало роль вітчизняного АПК у забезпеченні продовольчої безпеки світу [1, с. 173].

Побудова організаційно-економічного механізму розвитку сільських територій має відбуватись на основі стратегічних програмних документів, що визначають та затверджують пріоритетні напрямки і базуватись на концепції сталого та збалансованого розвитку усіх сфер соціально-економічного, політичного і культурного життя.

Організаційно-економічний механізм розвитку сільських територіальних громад має уособлювати в собі сукупність економічних й організаційних методів, способів, форм, інструментів та важелів впливу на економічні відносини та відображати внутрішні інтеграційні процеси з метою забезпечення фінансової спроможності сільських громад, враховуючи альтернативні варіанти модернізації їх інфраструктури на інноваційній основі[5, с. 258].

Враховуючи специфіку реалізації такого механізму в сільській місцевості, ми приходимо до висновку, що на даний час досягти розвитку усіх зазначених сфер не вдається, саме через відсутність розуміння стратегічних напрямів новостворених громад чи некоректного вибору пріоритетів, непрофесійність управлінського персоналу та неузгодженості законодавчих та нормативно-правових актів. Що і викликає необхідність пошуку та формування ефективних механізмів функціонування та розвитку сільських територій України.

Зауважимо, що для підвищення доходів сільського населення, як одного з головних завдань державної політики розвитку сільських територій необхідно побудувати систему відносин з чітким розмежуванням функцій та повноважень між різними рівнями управління та визначенням відповідальності, оптимальному забезпеченні населення соціальними послугами, залученні жителів сільських громад до прийняття управлінських рішень [5, с. 2892].

Значної уваги в даному аспекті слід приділити новоствореним у процесі реформування громадам, що пояснюється рядом факторів, зокрема відсутністю

---

* Науковий керівник – В.М. Герзанич, к.е.н., доцент

досвіду та кадрів відповідної кваліфікації та розмитістю розуміння власних конкурентних переваг [2, с. 48].

Також варто зазначити, що в межах сіл, громадам вкрай важливо провести багатосторонню диверсифікацію економіки та намагатися максимально налагодити співпрацю з сусідніми громадами, регіонами чи транскордонними територіями. З акцентом на виробництві екологічної та енергоощадної продукції та ефективного використання людського капіталу. Це дозволить сформувати сприятливе інноваційне середовище громади та стане способом відновлення і підтримки рівня розвитку інфраструктури сільських територій. Основними інструментами сільської територіальної громади в даному випадку мають бути місцеві податки та збори та виважене управління в сфері земельних відносин. Відтак, з позиції ефективності зростання фінансової спроможності сільської території необхідним є забезпечення ефективної взаємодії з іншими учасниками міжбюджетного та підприємницького середовища, за умови максимального використання коштів на формування співробітництва в довгостроковій перспективі.

Основними завданнями держави щодо підвищення рівня та якості життя сільського населення є забезпечення дотримання соціальних гарантій та стандартів, забезпечення доходів населення сільських територій на рівні середнього по галузях економіки, створення належних умов праці та проживання, особливо для молоді, розвиток соціальної і транспортної інфраструктури та побутового обслуговування, культури та спорту, збереження та відновлення культурної спадщини регіонів [3, с. 221].

Отже, в основі побудови ефективного механізму розвитку сільських територій повинні лежати дієві засоби та інструменти як економічного, так і організаційно-управлінського характеру, та поєднувати інтереси і взаємодію громад, місцевого самоврядування, господарюючих структур на селі та державних органів влади, що сприятиме активізації економічного життя на селі і сприятиме досягненню соціального благополуччя.

Список використаних джерел:

1. Готра В.В. Вплив повномасштабної війни на агропромислове виробництво України / В.В. Готра, Ігнатко М.І.// *Moderní aspekty vědy: XXII. Díl mezinárodní kolektivní monografie/ Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 173-181*; 2. Жаліло Я.А., Шевченко О.В., Романова В.В. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу. Аналітична доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ. 2019. 115 с. 3. Чорнобай Л. М., Мушеник І. М. Удосконалення організаційно-економічного механізму регулювання рівня життя сільського населення в умовах децентралізації. *Modern Economics*. 2020. № 23 (2020). С. 220–226; 4. Попова М.Ф. Децентралізація влади як механізм розвитку громад. *Актуальні проблеми політики*. 2015. Вип. 54. С. 258-264. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/appol_2015_54_31.pdf; 5. Trusova N.V., Synchak V.P., Borovik L.V., Kostornoi S.V., Chkan I.A., Forkun I.V. Fiscal policy in a decentralized space of the financial system of Ukraine. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2020. Vol. 9. P. 2891-2904.